

Briselē, 2018. gada 9. oktobrī
(OR. en)

10756/4/18
REV 4

LIMITE

JAI 728	DATAPROTECT 151
FREMP 117	DIGIT 148
DROIPEN 100	EDUC 287
COHOM 92	EMCO 3
ANTIDISCRIM 14	EMPL 378
ASILE 51	GENDER 24
ASIM 93	JEUN 86
COPEN 246	JUSTCIV 183
COSI 172	MIGR 107
COTER 99	SOC 471
CT 126	VISA 181
DAPIX 227	

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja
Iepr. dok. Nr.:	10756/2/18 REV 3
Temats:	Padomes secinājumi par ES Pamattiesību hartas pieņemšanu 2017. gadā

Pielikumā pievienots prezidentvalsts sagatavots kompromisa priekšlikums Padomes secinājumu projektam par Pamattiesību hartas pieņemšanu 2017. gadā.

**PADOMES SECINĀJUMI PAR PAMATTIESĪBU HARTAS PIEMĒROŠANU
2017. GADĀ**

I. IEVADS

1. Padome apliecina, ka Eiropas Savienība ir "uz vērtībām balstīta savienība", kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 2. pantā, kas dibināta, pamatojoties uz cilvēka cieņas, brīvības, demokrātijas, vienlīdzības, tiesiskuma un cilvēktiesību, tostarp pie minoritātēm piederīgu personu tiesību, respektēšanu. Pamattiesību respektēšana ir būtiska, lai nodrošinātu to, ka ES ir vieta, kurā sabiedrība var attīstīties, izmantot savas tiesības un brīvības un dzīvot bez diskriminācijas. Tādēļ ES un dalībvalstīm, īstenojot ES tiesību aktus, būtu visā savā rīcībā visās ES politikas jomās jāievēro Harta.
2. Šajā sakarā Padome pozitīvi vērtē Komisijas 2017. gada ziņojumu par ES Pamattiesību hartas ¹ (turpmāk "Harta") piemērošanu, kā arī ES Pamattiesību aģentūras ² (turpmāk "Aģentūra") 2018. gada ziņojumu par pamattiesībām.
3. Padome atgādina, ka, ievērojot Hartas 51. pantu, Hartas noteikumi attiecas uz visām ES iestādēm, Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām, kā arī, pienācīgi ievērojot subsidiaritātes principu, uz dalībvalstīm, kad tās īsteno Savienības tiesību aktus. Padome aicina visus šos rīcībspēkus piemērot un sekmēt Hartas izmantošanu dažādos līmeņos. Padome aicina dalībvalstis veicināt izpratni par Hartā ietvertajām tiesībām, tostarp veicināt informētību par attiecīgo Eiropas Savienības Tiesas (EST) judikatūru, īpaši Eiropas iedzīvotāju, sabiedrības kopumā un valstu iestāžu darbinieku vidū, un nodrošināt, ka valstu juridisko profesiju pārstāvjiem, tostarp tiesnešiem, tiek piedāvāti mērķorientēti apmācības moduļi.

¹ ST 9542/18.

² ST 9557/18.

4. Šajā kontekstā Padome atzinīgi vērtē ar Hartu saistītās konferences, ko rīko Padomes prezidentvalstis, un ar nepacietību gaida nākamo konferenci "ES Pamattiesību hartas "dzīve valstīs". Veidi, kā sekmēt izpratni, tiesisko apmācību un īstenošanu", kas notiks 2018. gada 23. un 24. oktobrī. Konferencē tiks apspriesti dažādi rīki Hartā noteikto tiesību labākai īstenošanai un izpratnes vairošanai par tām. Konferencē Aģentūra arī varēs iepazīstināt ar savu gaidāmo rokasgrāmatu, kurā tiks sniegtas norādes par Hartas piemērojamību.
5. Padome ar nepacietību gaida, kad 2019. gadā apritēs desmitā gadskārta, kopš Harta līdz ar Lisabonas līguma stāšanos spēkā ir kļuvusi juridiski saistoša. Tā būs iespēja atskatīties uz līdz šim gūto pieredzi un paraudzīties uz vēl citiem veidiem, kā panākt, ka Hartas potenciāls tiek izmantots pilnībā.
6. Padome uzsver EST lomu Hartas interpretēšanā un piemērošanā ES un – izmantojot judikatūru – sīkāku norāžu sniegšanā valstu tiesnešiem un tiesām par Hartas piemērošanu. Tas palīdz tuvināt Hartu cilvēku ikdienas dzīvei.
7. Padome atzīst būtisko lomu, kāda Aģentūrai, kā izklāstīts tās izveides regulā, ir būtisku, objektīvu, uzticamu un salīdzināmu datu vākšanā un izplatīšanā un uz faktiem balstītas palīdzības un ekspertu zināšanu sniegšanā pamattiesību jautājumos uz vietas, līdz ar to sekmējot pamattiesību kultūru visā ES. Tas tika nepārprotami uzsvērts arī otrajā neatkarīgajā ārējā Aģentūras novērtējumā, kuru 2017. gada decembrī atzinīgi novērtēja Aģentūras valde un kurš vēlāk tika iesniegts Padomei. Padome izskatīs jebkuru priekšlikumu Aģentūras izveides regulas pārskatīšanai, ko Komisija varētu nolemt iesniegt, ņemot vērā Aģentūras ārējo novērtējumu 2017. gadā un Aģentūras valdes ieteikumus, kas tika sniegti, pamatojoties uz šo novērtējumu.
8. Padome atzinīgi vērtē labo sadarbību, kāda Savienības kompetences jomā ir ar starptautiskām organizācijām, īpaši ar Eiropas Padomi un tās ekspertu struktūrām, piemēram, Venēcijas komisiju.

II. DEMOKRĀTIJAS UN TIESISKUMA RESPEKTĒŠANA KĀ PRIEKŠNOTEIKUMS PAMATTIESĪBU PILNĪGAI IZMANTOŠANAI

9. Demokrātija ir centrāla vērtība, kas ir kopīga ES un visām tās dalībvalstīm. Padome ar nepacietību gaida Komisijas rīkoto 2018. gada pamattiesību kolokviju, kas būs veltīts svarīgai tēmai – "Demokrātija ES". Kolokvijs sniegs savlaicīgu iespēju augstākajā politiskajā un ekspertu līmenī apspriest, kā dot jaunu sparū ES un Eiropas sabiedrības iesaistei demokrātijas jautājumos, un iespēju apzināt iespējamās veidus, kā sekmēt brīvību, iekļaujošu un atklātu demokrātiju ES.
10. Ņemot vērā gaidāmās Eiropas vēlēšanas 2019. gada maijā, Padome uzsver, ka ir svarīgi rīkoties, lai atbalstītu vēlēšanu aktivitāti un demokrātisku līdzdalību, bet vienlaikus norāda uz arvien lielāko problēmu, ko rada lielapjoma digitālā dezinformācija. Padome atzinīgi vērtē rīcībasākus, ko šajā kontekstā veic Komisija, tostarp tās paziņojumu "Vēršanās pret dezinformāciju tiešsaistē", kura mērķis ir sekmēt dalībvalstu saskanīgu pieeju šai sarežģītajai problēmai, un cer, ka plānoto rīcībasākumu īstenošana nesīs augļus. Turklāt Padome atzīst darbu, ko šajā jomā veic atsevišķas dalībvalstis un Eiropas Ārējās darbības dienests, un uzsver, ka šis darbs var arī sekmēt atbalsta sniegšanu starptautiskajiem partneriem šo jautājumu risināšanā visā pasaulē.
11. Padome uzsver, ka starptautisko, ES un valstu tiesību ietvaros centrālā loma pamattiesību un cilvēktiesību veicināšanā un līdz ar to funkcionējošas demokrātijas sekmēšanā ir dinamiskai pilsoniskajai sabiedrībai. Padome atgādina, ka ir svarīgi atbrīvoties un atturēties no jebkādiem nevajadzīgiem, nelikumīgiem vai patvaļīgiem ierobežojumiem pilsoniskās sabiedrības darbības iespējām, jo īpaši attiecībā uz biedrošanās, mierīgas pulcēšanās un vārda brīvību.
12. Padome atgādina, ka tiesiskums ir viena no Savienības pamatvērtībām un priekšnoteikums pamattiesību respektēšanai.

13. Padome atgādina, ka Padome un Padomē sanākušās dalībvalstis ir apņēmušās izveidot Padomē dialogu starp visām dalībvalstīm, lai sekmētu un garantētu tiesiskumu Līgumu ietvaros, un cerīgi raugās uz dialoga par tiesiskumu izvērtēšanu Padomē līdz 2019. gada beigām.
14. Padome uzsver, cik svarīga ir uzticēšanās publiskajām iestādēm, un cer, ka Padomes šā gada dialogā par tiesiskumu šis jautājums tiks analizēts. Prezidentvalsts organizētais seminārs 2018. gada 11. jūlijā parādīja, ka uzticēšanās ir vajadzīgs priekšnoteikums pareizai valsts likumdošanas, izpildvaras un tiesu varas atzaru darbībai, un tajā apsprieda dažādus pasākumus, tostarp lielāku atvērtību un pārredzamību, kas palīdzētu stiprināt vai atjaunot uzticēšanos. Padome ar cerībām gaida ministru debates Vispārējo lietu padomē.

III. VEIDOT PAMATTIESĪBU KULTŪRU EIROPAS SAVIENĪBĀ

15. Padome ir gandarīta par Komisijas iesaistīšanos pamattiesību aizsardzības veicināšanā ES, tostarp organizējot ikgadējo kolokviju par pamattiesībām.
16. Padome uzsver, cik svarīgi ir pastiprināt ES iekšējās pamattiesību politikas un ārējās cilvēktiesību politikas labāku saskaņotību un konsekveni.
17. Padome joprojām ir apņēmusies panākt ES pievienošanos Eiropas Cilvēktiesību konvencijai, ar ko nostiprinās Savienības kopīgās vērtības, palielinās ES tiesību efektivitāti un uzlabos pamattiesību aizsardzības saskaņotību Eiropā. Padome aicina Komisiju ātri pabeigt EST atzinumā 2/13 aktualizēto juridisko jautājumu analīzi, lai to pēc tam varētu izskatīt Padomē.
18. 2018. gadā atzīmējot 70. gadadienu kopš Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas pieņemšanas, ES atkārtoti apliecina savu lomu, nosakot vispārēju pasaules mēroga etalonu attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību un veicināšanu, kā arī pamattiesību kultūras veidošanu.

Sieviešu un meiteņu cilvēktiesību pilnīga izmantošana

19. Padome atzinīgi vērtē 2017. gadā Komisijas rīkoto pamattiesību kolokviju, kurš bija veltīts sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības veicināšanai un kurā pievērsās sieviešu iespēju veicināšanai ekonomikā, politikā un sabiedrības dzīvē, sieviešu tiesībām sabiedriskās un privātās dzīves jomās un cīņai pret visiem vardarbības veidiem, kas vērsti pret visām sievietēm un meitenēm.
20. Šajā sakarā Padome pauž gandarījumu par darbu, ko veic Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts (*EIGE*), jo īpaši tā 2017. gada dzimumu līdztiesības indeksu, kurā novērtē sieviešu un vīriešu līdztiesību Eiropas Savienībā 2005.–2015. gadā, kā visaptverošu pasākumu, lai atbalstītu informētāku politikas veidošanu un palielinātu izpratni par dzimumu līdztiesības jautājumiem ES un valstu līmenī.
21. Padome uzsver nepieciešamību veicināt un aizsargāt sieviešu un meiteņu cilvēktiesību pilnīgu izmantošanu un stiprināt visu sieviešu un meiteņu aizsardzību pret visiem vardarbības veidiem visās tās izpausmēs.
22. Padome atgādina savus lēmumus par to, lai ES vārdā parakstītu ³ Eiropas Padomes Konvenciju par vardarbības pret sievietēm un vardarbības ģimenē novēršanu un apkarošanu (Stambulas konvencija), un tādējādi pausto nodomu minēto konvenciju noslēgt, un aicina Komisiju iesniegt analīzi par saistībām, kas ES radīsies saskaņā ar Konvenciju attiecībā uz tās iestādēm, struktūrām un aģentūrām, kā arī tās darbiniekiem. Padome aicina tās dalībvalstis, kuras Stambulas konvenciju vēl nav ratificējušas, to pēc iespējas drīz izdarīt.

³ Padomes Lēmums (ES) 2017/865 un Padomes Lēmums (ES) 2017/866 (2017. gada 11. maijs), OV L 131, 20.5.2017., 11. lpp.

Rasisma un ksenofobijas apkarošana

23. Rezultāti no otrā Eiropas Savienības minoritāšu un diskriminācijas apsekojuma (*EU-MIDIS*)⁴, kā arī citu attiecīgo organizāciju ziņojumi rāda satraucošas tendences attiecībā uz vairākām naida un neiecietības izpausmes formām, tostarp plaši izplatītu diskrimināciju, uzmākšanos un diskriminējošu profilēšanu.
24. Padome atzinīgi vērtē un atbalsta darbu, ko paveikusi ES augsta līmeņa grupa rasisma, ksenofobijas un cita veida neiecietības apkarošanā, kura ir veicinājusi diskusijas, sadarbību, labas prakses apmaiņu un apkopojošus norādījumus vairākās svarīgās jomās. Tā sniedz platformu, ar ko atbalsta ES un dalībvalstu centienus nodrošināt attiecīgo noteikumu efektīvu īstenošanu un izstrādāt efektīvu politiku, lai novērstu un apkarotu naida noziegumus un kūdīšanu uz naidu un vardarbību, tostarp nelikumīgus naidīgus izteikumus tiešsaistē.
25. Padome aicina dalībvalstis turpināt šo darbu, lai panāktu konkrētu progresu uz vietas attiecībā uz rasismu un ksenofobiju, izmantojot ES un starptautisko struktūru atbalsta un operatīvās palīdzības iespējas, lai labāk apzinātu trūkumus un uzlabotu atbildes pasākumus to risināšanai.
26. Padome arī aicina dalībvalstis veikt papildu centienus nolūkā uzlabot naida noziegumu reģistrēšanu un sistemātiski apkopot un regulāri publicēt uzticamus datus par naida noziegumiem, lai valsts iestādes varētu izstrādāt efektīvu, uz pierādījumiem balstītu juridisku un politisku reakciju uz šīm parādībām. Dalībvalstis tiek mudinātas arī nodrošināt, ka dažādi naida noziegumu veidi tiek aizliegti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, un veikt pasākumus, kas novērstu un apkarotu naida noziegumus un kūdīšanu uz naidu un vardarbību, jo īpaši ar efektīvu izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un tiesāšanu par šādiem gadījumiem, lai nepieļautu to, ka pastrādātie noziedzīgie nodarījumi paliek nesodīti.

⁴ <http://fra.europa.eu/en/project/2015/eu-midis-ii-european-union-minorities-and-discrimination-survey>

27. Uzsverot, cik svarīga ir vārda brīvība, Padome atzinīgi vērtē arī brīvprātīgu dialogu, kas notiek saskaņā ar Rīcības kodeksu cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē, un 2017. gadā veiktās uzraudzības pozitīvos rezultātus, kas liecina, ka IT platformas ir izņēmušas aptuveni 70 % no tiem paziņotā satura salīdzinājumā ar tikai 28 % iepriekšējā reizē. Padome atzinīgi vērtē to, ka rīcības kodekss ir kļuvis par nozares standartu, pievēršot arī mazāko platformu uzmanību.

Nediskriminācijas veicināšana

28. Padome atzinīgi vērtē un atbalsta darbu, ko veic ES augsta līmeņa grupa nediskriminācijas, dzimumu līdztiesības un dažādības jautājumos un tās apakšgrupa par līdztiesības datu vākšanas un – attiecīgos gadījumos – izmantošanas uzlabošanu. Tā aicina dalībvalstis piedalīties šajā apakšgrupā un turpināt nostiprināt līdztiesības datu kvalitāti un izmantošanu savas jomas politikas veidošanā. Šajā sakarā Padome ar nepacietību gaida jaunās pamatnostādnes par to, kā uzlabot līdztiesības datu vākšanu un izmantošanu.
29. Padome pauž gandarījumu arī par pašlaik notiekošo diskusiju par standartiem līdztiesības atbalsta struktūrām un pozitīvi atzīmē Komisijas ieteikumu ⁵, kurā dalībvalstīm iesaka pasākumus, ko tās var piemērot, lai palīdzētu palielināt līdztiesību veicinošo struktūru efektivitāti un neatkarību.
30. Padome uzsver vajadzību veikt pasākumus valsts un ES līmenī, lai visās dalībvalstīs apkarotu neiecietību, diskrimināciju un kūdīšanu uz naidu un vardarbību, tostarp pret reliģiskajām grupām.

⁵ Komisijas 2018. gada 22. jūnija ieteikums 2018/951, OV L 167, 4.7.2018., 28. lpp.

31. **Padome atzīmē, ka LGBTI personas visā ES joprojām bieži cieš no diskriminācijas, fiziskās vardarbības un kūdīšanas uz naidu un vardarbību. Tādēļ Padome atgādina 2016. gada secinājumus par LGBTI līdztiesības sekmēšanu⁶ un ar interesi norāda uz 2017. gada ziņojumu par Komisijas pasākumu sarakstu LGBTI līdztiesības sekmēšanai, kas tika iesniegts 2018. gada 1. martā, Nulles diskriminācijas dienā⁷.**

Romu integrācija

32. Padome atzinīgi vērtē diskusijas par Komisija vidusposma pārskatu par ES regulējumu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām līdz 2020. gadam. Tas rāda pirmās pazīmes, kas liecina par progresu, jo īpaši nodrošinot, ka bērni pabeidz savu pilna laika obligāto izglītību, un veicinot agrīno pirmsskolas izglītību. Tomēr joprojām pastāv šķēršļi (izglītības un mājokļu jomā), kas aizvien traucē centienus šīs iniciatīvas pārvērst palielinātās nodarbinātības iespējās. Padome mudina dalībvalstis turpināt centienus, lai apkarotu rasismu un kūdīšanu uz naidu un vardarbību pret romiem un lai uzlabotu romu sociālo un ekonomisko integrāciju, ņemot vērā arī konkrētai valstij adresētos ieteikumus Eiropas pusgada ietvaros.

Personu ar invaliditāti tiesības

33. Padome apstiprina savu apņemšanos veicināt, aizsargāt un nodrošināt to, lai visas personas ar invaliditāti varētu pilnībā izmantot visas pamattiesības. Padome mudina dalībvalstis turpināt centienus, lai īstenotu ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām un lai veicinātu līdztiesību un nediskrimināciju saskaņā ar Konvenciju un Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā 2010.–2020. gadam.

⁶ Pieņemti 2016. gada 16. jūnijā
(<http://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2016/06/16/epsco-conclusions-lgbti-equality/>)

⁷ <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/2017annualreportonlgbtilistofactions.pdf>

Bērna tiesības

34. Padome apstiprina savu apņemšanos turpināt veicināt katra bērna tiesības pilnībā realizēt savu potenciālu saskaņā ar ANO Konvenciju par bērna tiesībām un kā tas noteikts Hartas 24. pantā.
35. Padome atzinīgi vērtē to, ka ES ārlietu ministri ir pieņēmuši pārskatītās ES pamatnostādnes par bērna tiesību veicināšanu un aizsardzību – Nevienu bērnu neatstāt novārtā (2017). Šajās pamatnostādnēs ir izklāstīta ES visaptveroša stratēģija nolūkā stiprināt centienus nodrošināt, lai ES politikas jomas un darbības aptvertu visus bērnus, jo īpaši visatstumtākos un neaizsargātākos.

Bērnu migrantu aizsardzība

36. Bērni migranti, jo īpaši nepavadīti nepilngadīgie, ir īpaši neaizsargāti un pastāvīgi pakļauti vardarbības, fiziskas vardarbības, izmantošanas, seksuālas vardarbības un cilvēku tirdzniecības riskiem. Šajā sakarībā Padome atgādina 2017. gada 8. jūnija secinājumus par bērniem migrantiem, ko pieņēma pēc Komisijas 2017. gada 12. aprīļa paziņojuma par šo jautājumu ⁸.
37. Padome atzinīgi vērtē to, ka ir izveidots Eiropas Aizbildnības tīkls, kas atvieglos sadarbību starp attiecīgajām valsts iestādēm un labas prakses apmaiņu.

⁸ Eiropas Savienības Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju secinājumi (2017. gada 8. jūnijs) par bērnu migrantu aizsardzību un Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei (2017. gada 12. aprīlis) par bērnu migrantu aizsardzību, COM (2017) 211 *final*.

[...]

38. [...]

39. [...]

Uz tiesībām balstīta pieeja novecošanai

40. Padome apzinās jautājumus, ko izraisa iedzīvotāju novecošana visā Eiropā, un atkārtoti apliecina – ir svarīgi nodrošināt, lai cilvēku pamattiesības joprojām tiktu respektētas visā dzīves gaitā un lai īpašās vecāka gadagājuma cilvēku vajadzības tiktu atzītas un respektētas. Padome atzinīgi vērtē darbu, ko dalībvalstis veic šajā jomā.
41. Padome pauž gandarījumu par Aģentūras centieniem savā 2018. gada pamattiesību ziņojumā analizēt novecošanas parādību, izmantojot uz tiesībām balstītu pieeju, un ņem vērā Aģentūras atzinumu, ka ES iestādēm un dalībvalstīm vajadzētu apsvērt iespēju izmantot Eiropas strukturālos un investīciju fondus, lai veicinātu šādu pieeju novecošanai.

Sociālo tiesību pīlāra proklamēšana

42. Padome uzsver, ka ES vadītāji, 2017. gada 17. novembrī proklamējot Eiropas sociālo tiesību pīlāru, pauda stingru ES iestāžu un dalībvalstu politisku apņemšanos sadarboties, lai veidotu sociālāku un iekļaujošāku Eiropu.
43. Rezultātu sasniegšana Eiropas sociālo tiesību pīlāra jomā ir ES un tās dalībvalstu kopīga politiska apņemšanās un atbildība.

Datu aizsardzība un digitālā pasaule

44. Padome atzinīgi vērtē to, ka 2018. gada maijā spēkā stājās Vispārīgā datu aizsardzības regula (VDAR) un Direktīva par personas datu aizsardzību tiesībaizsardzības jomā. Minētie tiesiskie regulējumi stiprina pilsoņu pamattiesības digitālajā laikmetā attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti, kā noteikts Hartas 8. pantā, vienlaikus atvieglojot uzņēmējdarbību digitālajā vienotajā tirgū.
45. Padome atzīst, ka digitālā pasaule, tostarp aizvien pieaugošā algoritmu, blokķēdes, mākslīgā intelekta izmantošana un citas jaunās tehnoloģijas, arī turpmāk būtiski ietekmēs iedzīvotāju dzīvi un viņu tiesības. Ir svarīgi ņemt vērā to, ka digitālie risinājumi un jaunās tehnoloģijas ietver gan nozīmīgas iespējas, lai labāk nodrošinātu pamattiesības, piemēram, tiesu pieejamību un vārda un informācijas brīvību, kā arī iespējamos riskus, tostarp saistībā ar datu aizsardzību, privātumu, vienlīdzību un cilvēka cieņu.
46. Šajā sakarā Padome atzīst, ka vajadzētu stiprināt uzticēšanos jaunajām tehnoloģijām, piemēram, mākslīgajam intelektam, un gaida pamatnostādnes, kas ir jāizstrādā šajā jomā, pienācīgi ņemot vērā Hartu.